ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (tretia komora)
zo 14. apríla 2005 *

Vo veci C-519/03,

ktorej predmetom je žaloba o nesplnenie povinnosti podľa článku 226 ES, podaná 12. decembra 2003,

Komisia Európskych spoločenstiev, v zastúpení: D. Martin, splnomocnený zástupca, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

žalobkyňa

proti

Luxemburskému veľkovojvodstvu, v zastúpení: S. Schreiner, splnomocnený zástupca, za právnej pomoci H. Dupong, advokát,

žalovanému,

* Jazyk konania: francúzština.

SÚDNY DVOR (tretia komora),

v zložení: A. Borg Barthet (spravodajca), vykonávajúci funkciu predsedu tretej komory, sudcovia J.-P. Puissochet, S. von Bahr, U. Lõhmus a A. Ó Caoimh,

generálny advokát: A. Tizzano,
tajomník: M.-F. Contet, hlavná referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 24. novembra 2004,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 18. januára 2005,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Svojou žalobou sa Komisia Európskych spoločenstiev domáha, aby Súdny dvor určil, že Luxemburské veľkovojvodstvo si tým, že prijalo článok 7 ods. 2 a článok 19 piaty odsek zákona z 12. februára 1999 o zavedení rodičovskej dovolenky a dovolenky

z rodinných dôvodov (Loi du 12 février 1999 portant création d'un congé parental et d'un congé pour raisons familiales, ďalej len „zákon z roku 1999"), začleneného do luxemburského právneho poriadku článkom XXIV zákona z 12. februára 1999 o zavedení národného akčného plánu na podporu zamestnanosti 1998 (Loi du 12 février 1999, concernant la mise en œuvre du plan d'action nationale en faveur de l'emploi 1998, *Mémorial* A 1999, s. 190), pričom tieto články sa týkajú:

— nahradenia rodičovskej dovolenky materskou dovolenkou, a

— dátumu, od ktorého je priznané individuálne právo na rodičovskú dovolenku,

nesplnilo povinnosti, ktoré mu vyplývajú z doložky 2 bodu 1 rámcovej dohody o rodičovskej dovolenke (ďalej len „rámcová dohoda"), ktorá je stanovená v prílohe smernice Rady 96/34/ES z 3. júna 1996 o rámcovej dohode o rodičovskej dovolenke uzavretej medzi UNICE, CEEP a ETUC (Ú. v. ES L 145, s. 4; Mim. vyd. 05/002, s. 285).

Právny rámec

Právna úprava Spoločenstva

2 Článok 2 ods. 1 smernice 96/34 stanovuje, že členské štáty prijmú zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou najneskôr do 3. júna 1998.

3 Doložka 2 bod 1 rámcovej zmluvy stanovuje toto:

„Podľa doložky 2.2 táto dohoda poskytuje pracovníkom a pracovníčkam individuálne právo na rodičovskú dovolenku z dôvodu narodenia alebo adopcie dieťaťa, aby im bolo umožnené starať sa o toto dieťa počas obdobia najmenej troch mesiacov až do veku, ktorý určia členské štáty a/alebo sociálni partneri, najviac však do veku 8 rokov."

A — *Vnútroštátna právna úprava*

4 Článok 7 ods. 2 zákona z roku 1999 stanovuje:

„V prípade tehotenstva alebo osvojenia dieťaťa v priebehu rodičovskej dovolenky zakladajúceho právo na materskú dovolenku, resp. dovolenku z dôvodu osvojenia, táto dovolenka nahrádza rodičovskú dovolenku, ktorá sa končí."

5 Článok 19 piaty odsek tohto zákona stanovuje:

„Ustanovenia 1. kapitoly o rodičovskej dovolenke sa uplatňujú len na rodičov detí, ktoré sa narodili po 31. decembri 1998, alebo konanie o osvojení ktorých bolo zahájené pred príslušným súdom po tomto dátume."

6 Podľa článku 10 šiesteho odseku zákona z roku 1999 v znení zákona z 21. novembra 2002..., ktorý okrem iného mení a dopĺňa zákon z 12. februára 1999 o zavedení rodičovskej dovolenky a dovolenky z rodinných dôvodov (*Mémorial* A 2002, s. 3098, ďalej len „zákon z roku 2002") platí:

„Konečné zamietnutie žiadosti o príspevok podľa článku 8 poisťovňou [národnou poisťovňou pre rodinné dávky] neznamená prípadné poskytnutie rodičovskej dovolenky zamestnávateľom za podmienok stanovených v smernici 96/34...".

Postup pred začatím súdneho konania

7 Komisia listom zo 16. mája 2001 zaslala výzvu Luxemburskému veľkovojvodstvu, v ktorej ho informovala, že sa domnieva, že článok 7 ods. 2 a článok 19 piaty odsek zákona z roku 1999 nie sú v súlade so smernicou 96/34.

8 Luxemburská vláda odpovedala na túto výzvu listom z 26. júla 2001, v ktorom popiera vyčítané nesplnenie si povinnosti.

9 Dňa 13. novembra 2002 Komisia zaslala Luxemburskému veľkovojvodstvu odôvodnené stanovisko, v ktorom uvádza, že zákon z roku 1999 ešte stále nie je v súlade s právom Spoločenstva, čo sa týka nahradenia rodičovskej dovolenky materskou dovolenkou a dátumu, od ktorého je priznané individuálne právo na rodičovskú dovolenku. V tomto odôvodnenom stanovisku vyzvala Komisia

menovaný členský štát, aby prijal potrebné opatrenia na dosiahnutie súladu so smernicou v lehote dvoch mesiacov od doručenia uvedeného stanoviska.

10 Dňa 19. mája 2003 luxemburské orgány informovali Komisiu o zákone z roku 2002. Podľa právneho servisu Komisie toto oznámenie Komisia nedostala k dátumu podania tejto žaloby.

11 Komisia, ktorá nemala k dispozícii žiadne ďalšie informácie týkajúce sa zosúladenia vnútroštátnych ustanovení so smernicou 96/34, sa rozhodla za týchto okolností podať túto žalobu.

O žalobe

O prípustnosti

Tvrdenia účastníkov konania

12 Luxemburská vláda sa dovoláva neprípustnosti žaloby tvrdiac, že žaloba je bezpredmetná, pretože Luxemburské veľkovojvodstvo odstránilo vyčítané nesplnenie povinnosti zmenami zákona z roku 1999, ktoré vyplývajú zo zákona z roku 2002 a ku ktorým došlo pred uplynutím lehoty dvoch mesiacov stanovenej v odôvodnenom stanovisku.

13 Menovaná vláda tvrdí, že žaloba je neprípustná aj z dôvodu, že Komisia vo svojej žalobe vychádzala z chybných predpokladov, lebo nezohľadnila odpoveď na odôvodnené stanovisko, ktorú jej zaslala a ktorú servis tohto orgánu stratil.

14 Vo svojej duplike Luxemburské veľkovojvodstvo dodáva, že lehota dvoch mesiacov, ktorá mu bola poskytnutá na zosúladenie vnútroštátnych predpisov so smernicou 96/34 nie je primeraná, lebo zmeny právnych predpisov požadované Komisiou nebolo možné uskutočniť v takej krátkej lehote.

15 Komisia najskôr ľutuje, že odpoveď na odôvodnené stanovisko, ktorú Luxemburské veľkovojvodstvo zaslalo 13. júna 2003 komisárke Diamantopoulou, nebola odovzdaná na generálny sekretariát Komisie, ktorý by mohol o nej informovať právny servis Komisie.

16 Ďalej Komisia odkazuje na judikatúru Súdneho dvora, podľa ktorej sa skutočnosť nesplnenia povinnosti posudzuje na základe stavu, v akom sa členský štát nachádzal v čase uplynutia lehoty stanovenej v odôvodnenom stanovisku. Táto judikatúra potvrdzuje právo Komisie zotrvať na podaní žaloby v prípade, ak nesplnenie povinnosti bolo odstránené po uplynutí lehoty stanovenej v odôvodnenom stanovisku (pozri v tomto zmysle rozsudok z 12. septembra 2002, Komisia/Francúzsko, C-152/00, Zb. s. I-6973, bod 15). Toto právo existuje o to viac v prípade, že nesplnenie povinnosti nebolo ukončené po uplynutí uvedenej lehoty.

17 Záverom Komisia uvádza, že nezohľadnenie odpovede luxemburských orgánov na odôvodnené stanovisko nemá vplyv na prípustnosť žaloby a nepredstavuje porušenie

práva na obhajobu (pozri v tomto zmysle rozsudok z 19. mája 1998, Komisia/Holandsko, C-3/96, Zb. s. I-3031, bod 20).

Posúdenie Súdnym dvorom

18 Podľa ustálenej judikatúry sa skutočnosť nesplnenia povinnosti posudzuje na základe stavu, v akom sa členský štát nachádzal v čase uplynutia lehoty stanovenej v odôvodnenom stanovisku (pozri najmä rozsudky zo 4. júla 2002, Komisia/Grécko, C-173/01, Zb. s. I-6129, bod 7, a z 10. apríla 2003, Komisia/Francúzsko, C-114/02, Zb. s. I-3783, bod 9).

19 Z ustálenej judikatúry tiež vyplýva, že záujem Komisie podať žalobu na základe článku 226 ES existuje aj vtedy, keď vyčítané porušenie bolo odstránené po uplynutí lehoty stanovenej v odôvodnenom stanovisku (pozri v tomto zmysle rozsudok z 21. júna 1988, Komisia/Belgicko, 283/86, Zb. s. 3271, bod 6).

20 Otázka, ktorá musí byť preskúmaná v rámci analýzy o opodstatnenosti žaloby v tomto prípade, je otázka, či zákon z roku 2002 napravil vyčítané nesplnenie povinnosti pred uplynutím lehoty stanovenej v odôvodnenom stanovisku a či v dôsledku toho žaloba bola bezpredmetná pred jej podaním.

21 Luxemburské veľkovojvodstvo teda nemôže svoje tvrdenia zakladať na skutočnosti, že jeho odpoveď na odôvodnené stanovisko nebola zohľadnená, ani to, že táto odpoveď bola postúpená na generálny sekretariát oneskorene, aby námietka neprípustnosti, ktorú voči žalobe uplatňuje, bola odôvodnená. Súdny dvor už totiž rozhodol, že nezohľadnenie odpovede na odôvodnené stanovisko nie je relevantné.

Ako Súdny dvor rozhodol vo vyššie uvedenom rozsudku Komisia/Holandsko v bode 20, aj v prípade začatia súdneho konania na základe žaloby Komisie bez zohľadnenia prípadných nových skutkových alebo právnych skutočností, ktoré dotknutý členský štát uviedol v odpovedi na odôvodnené stanovisko, práva tohto štátu na obhajobu ani v takom prípade nie sú porušené.

22 Záverom, čo sa týka námietky vychádzajúcej z neprimeranosti lehoty dvoch mesiacov, ktorá bola stanovená Luxemburskému veľkovojvodstvu v odôvodnenom stanovisku, táto námietka bola prvýkrát vznesená v duplike a nezakladá sa na skutkových a právnych skutočnostiach, ktoré vznikli v priebehu konania.

23 Táto námietka je teda neprípustná.

24 Z uvedeného vyplýva, že žaloba Komisie je prípustná.

O dôvodnosti žaloby

O prvom žalobnom dôvode

— Tvrdenia účastníkov konania

25 V prvom žalobnom dôvodom Komisia uvádza, že článok 7 ods. 2 zákona z roku 1999, podľa ktorého právo na materskú dovolenku, ktoré vznikne v priebehu rodičovskej dovolenky, ju nahrádza, a teda táto rodičovská dovolenku sa musí

skončiť, nie je v súlade s doložkou 2 bod 1 rámcovej dohody, keďže uvedený článok 7 ods. 2 stanovuje, že rodičovská dovolenka obligatórne musí skončiť, keď sa začne materská dovolenka bez toho, aby bola žene priznaná možnosť odložiť si časť rodičovskej dovolenky, ktorú nemohla využiť.

26 Podľa Komisie rodičovská dovolenka sa líši od materskej dovolenky a má iný účel ako materská dovolenka. Žena, ktorej sa materská dovolenka začala v priebehu jej rodičovskej dovolenky, musí mať možnosť vzhľadom na jej individuálne právo na rodičovskú dovolenku počas obdobia najmenej troch mesiacov vyplývajúce z doložky 2 bodu 1 rámcovej dohody odložiť svoju rodičovskú dovolenku, ktorú nemohla vyčerpať z dôvodu svojej materskej dovolenky.

27 Komisia s odvolaním sa na zásadu zákazu diskriminácie došla k záveru, že keďže Luxemburské veľkovojvodstvo sa rozhodlo priznať rodičovskú dovolenku na dobu šiestich mesiacov pre pracovný pomer na plný úväzok alebo dvanásť mesiacov pre čiastočný úväzok, musí tiež priznať rodičovskú dovolenku v rovnakej dĺžke všetkým osobám, ktoré spadajú do osobnej pôsobnosti uplatnenia smernice 96/34, pričom nemôže s týmito osobami zaobchádzať odlišným spôsobom pre nedostatok objektívneho odôvodnenia.

28 Luxemburská vláda uplatňuje, že vyčítané porušenie rámcovej dohody nastáva len vo veľmi zriedkavých prípadoch. Keďže článok 3 ods. 4 zákona z roku 1999 stanovuje, že jeden z rodičov čerpá rodičovskú dovolenku okamžite po materskej dovolenke a že vo veľkej väčšine prípadov je to matka, ktorá čerpá túto dovolenku, nie je biologicky možné, aby jej rodičovská dovolenka bola prerušená materskou dovolenkou priznanou z dôvodu ďalšieho tehotenstva.

29 Uvedená vláda pripúšťa, že pokiaľ by o rodičovskú dovolenku naopak žiadal otec po uplynutí materskej dovolenky ženy, nedá sa vylúčiť, že v priebehu rodičovskej dovolenky, ktorú neskôr čerpá matka, by mohlo dôjsť k tehotenstvu a z toho dôvodu k materskej dovolenke, ktorá predčasne ukončí rodičovskú dovolenku.

30 Luxemburské veľkovojvodstvo tvrdí, že predsa napravilo prípadné nesplnenie povinnosti tým, že pred uplynutím lehoty stanovenej v odôvodnenom stanovisku prijalo zákon z roku 2002, ktorý zaviedol nové znenie článku 10 zákona z roku 1999. Podľa jeho šiesteho odseku „konečné zamietnutie žiadosti o príspevok podľa článku 8 poisťovňou neznamená prípadné poskytnutie rodičovskej dovolenky zamestnávateľom za podmienok stanovených v smernici 96/34 ...".

— Posúdenie Súdnym dvorom

31 Podľa doložky 2 bodu 1 rámcovej dohody sa pracovníkom a pracovníčkam poskytuje individuálne právo na rodičovskú dovolenku počas obdobia najmenej troch mesiacov.

32 Podľa bodu 9 Všeobecných úvah tejto rámcovej dohody sa rodičovská dovolenka odlišuje od materskej dovolenky. Rodičovská dovolenka sa poskytuje rodičom, aby sa mohli starať o svoje dieťa. Túto dovolenku je možné čerpať do určitého veku dieťaťa, najviac do veku ôsmich rokov. Materská dovolenka má iný účel. Jej zmyslom je zabezpečiť ochranu biologického stavu ženy a osobitných vzťahov medzi matkou a jej dieťaťom v priebehu obdobia, ktoré nasleduje po tehotenstve a pôrode, a zabraňuje narušeniu týchto vzťahov kumulovaním povinností vyplývajúcich zo

súčasného výkonu profesijnej činnosti (pozri v tomto zmysle rozsudok z 29. novembra 2001, Griesmar, C-366/99, Zb. s. I-9383, bod 43).

33 Z toho vyplýva, že každý rodič má právo na rodičovskú dovolenku počas obdobia najmenej troch mesiacov a že táto dovolenka sa nemôže skrátiť, ak je prerušená inou dovolenkou, ktorá má iný účel ako rodičovská dovolenka, ako je napr. materská dovolenka. Súdny dvor už rozhodol, že dovolenka zaručovaná právom Spoločenstva nemôže mať vplyv na právo čerpať inú dovolenku zaručovanú týmto právom. Ako Súdny dvor rozhodol v rozsudku z 18. marca 2004, Merino Gómez, (C-342/01, Zb. s. I-2605, bod 41), čerpanie materskej dovolenky nemá vplyv na právo na celoročnú dovolenku.

34 Je nutné konštatovať, že Luxemburské veľkovojvodstvo tým, že stanovilo, že rodičovská dovolenka sa obligatórne končí k dátumu, ku ktorému je prerušená materskou dovolenkou alebo dovolenkou z dôvodu osvojenia si dieťaťa bez možnosti, aby si rodič odložil časť uvedenej rodičovskej dovolenky, ktorú nemohol využiť, nezabezpečilo rodičovskú dovolenku všetkým rodičom počas obdobia najmenej troch mesiacov. Tento členský štát si teda nesplnil povinnosti, ktoré mu vyplývajú zo smernice 96/34.

35 Tento záver nespochybňuje ani skutočnosť, že je malá pravdepodobnosť, že materská dovolenka alebo dovolenka z dôvodu osvojenia si dieťaťa by mohla predčasne ukončiť rodičovskú dovolenku. Táto skutočnosť totiž nie je relevantná pre existenciu vyčítaného nesplnenia povinnosti, ale len pre jeho rozsah. Z tohto hľadiska Súdny dvor vo svojom rozsudku z 27. novembra 1990, Komisia/Taliansko, (C-209/88, Zb. s. I-4313), v bode 14 rozhodol, že nerešpektovanie povinnosti uloženej ustanovením práva Spoločenstva samo osebe predstavuje nesplnenie povinnosti a že úvaha, že toto nerešpektovanie nemalo negatívne následky, nie je relevantná.

36 Je potrebné preskúmať, či zmeny zákona z roku 1999 zákonom z roku 2002 ukončili uvedené nesplnenie povinnosti.

37 Tieto posledné zmeny zaviedli nové znenie článku 10 zákona z roku 1999 a najmä šiesty odsek. Toto ustanovenie však nezaručuje právo na rodičovskú dovolenku, ale stanovuje iba možnosť, že zamestnávateľ môže takúto dovolenku poskytnúť podľa svojho uváženia.

38 Preto je potrebné konštatovať, že článok 10 šiesty odsek zákona z roku 1999 neukončil vyčítané nesplnenie povinnosti, ktoré vyplýva z článku 7 ods. 2 tohto zákona.

39 Na základe uvedeného sa musí prvý žalobný dôvod, ktorý Komisia uvádza na podporu svojej žaloby, považovať za dôvodný.

O druhom žalobnom dôvode

— Tvrdenia účastníkov konania

40 Komisia tvrdí, že článok 19 piaty odsek zákona z roku 1999, ktorý stanovuje, že právo na rodičovskú dovolenku sa vzťahuje len na deti narodené po 31. decembri 1998, alebo konanie o osvojení ktorých sa začalo po tomto dátume, je nezlučiteľný so smernicou 96/34.

41 Podľa Komisie táto smernica ukladá členským štátom povinnosť priznať rodičom všetkých maloletých do určitého veku, najviac však do veku ôsmich rokov, právo na rodičovskú dovolenku, ktorú Luxemburské veľkovojvodstvo stanovilo na päť rokov, nezávisle od skutočnosti, či sa tieto deti narodili pred alebo po 3. júni 1998, čo je konečný dátum lehoty stanovenej na prebratie uvedenej smernice.

42 Komisia zastáva názor, že Luxemburské veľkovojvodstvo tým, že stanovilo podmienku narodenia detí po 31. decembri 1998, alebo začatia konania o osvojení pred príslušným súdom po tomto dátume, právo na rodičovskú dovolenku pri prebratí smernice 96/34 do vnútroštátneho právneho poriadku podriadilo dodatočnej podmienke, ktorú smernica neumožňuje.

43 Luxemburská vláda vo svojej replike uvádza na strane jednej, že skutočnosťou, na základe ktorej vzniká právo na rodičovskú dovolenku, je narodenie alebo osvojenie dieťaťa, čo je skutočnosť, ktorá musí nastať po vzniku účinnosti smernice 96/34 v dotknutom členskom štáte, aby založila právo na rodičovskú dovolenku.

44 Na strane druhej uvedená vláda zastáva názor, že výklad, ktorý urobila Komisia, prisudzuje smernici 96/34 spätný účinok. Pripomína, že podľa judikatúry Súdneho dvora opatrenia Spoločenstva majú spätný účinok len vo výnimočných prípadoch, ak zo znenia opatrenia jasne vyplýva, že je to zámer normotvorcu Spoločenstva. V prejednávanom prípade však tomu tak nie je, lebo členské štáty naopak mali v úmysle postupne zavádzať ustanovenia tejto smernice do svojich právnych poriadkov.

45 Okrem toho, Luxemburské veľkovojvodstvo tvrdí, že ukončilo vyčítané nesplnenie povinnosti zavedením nového článku 10 šiesteho odseku do zákona z roku 1999.

— Posúdenie Súdnym dvorom

46 Je potrebné pripomenúť, že doložka 2 bod 1 rámcovej dohody poskytuje pracovníkom individuálne právo na rodičovskú dovolenku, aby im bolo umožnené starať sa o svoje dieťa a že túto dovolenku je možné čerpať do dovŕšenia stanoveného veku, najviac však do veku 8 rokov, ktorý určia členské štáty. Podľa luxemburskej právnej úpravy je možné túto dovolenku čerpať do dovŕšenia veku piatich rokov.

47 Z toho vyplýva, že smernica 96/34 priznáva právo na rodičovskú dovolenku všetkým rodičom dieťaťa, ktorého vek je pod určitou hranicou. Vzhľadom na to, že táto smernica stanovuje, že právo na rodičovskú dovolenku platí v priebehu určitého obdobia až do doby, keď dieťa dovŕši vek stanovený dotknutým členským štátom, skutočnosť, či sa dieťa narodilo pred alebo po dátume stanovenom pre prebratie tejto smernice, nie je z tohto hľadiska relevantná. Právo na rodičovskú dovolenku sa neviaže na narodenie alebo osvojenie dieťaťa ako na skutočnosti, ktoré sú z dôvodu dátumu, kedy nastali, považované za skutočnosti, na základe ktorých vzniká právo na túto dovolenku. Napriek tomu, že znenie rámcovej dohody hovorí, že právo na rodičovskú dovolenku sa poskytuje „z dôvodu narodenia" dieťaťa, táto formulácia iba odráža skutočnosť, že poskytnutie rodičovskej dovolenky je podriadené podmienke, že dieťa sa narodilo alebo bolo osvojené. To neznamená, že aby vzniklo právo na rodičovskú dovolenku, narodenie alebo osvojenie dieťaťa musí nastať po vzniku účinnosti uvedenej smernice v dotknutom členskom štáte.

48 Tým, že Luxemburské veľkovojvodstvo vyžadovalo, aby sa dieťa, kvôli ktorému je rodič oprávnený čerpať rodičovskú dovolenku, narodilo po 31. decembri 1998, alebo o osvojení ktorého sa konanie začalo po tomto dátume, vylúčilo možnosť, aby rodičia detí narodených po tomto dátume, ktoré ale ešte nedovŕšili vek piatich rokov k dátumu vzniku účinnosti zákona z roku 1999, mohli toto právo požívať. Takýto

spôsob prebratia smernice 96/34 je v rozpore s jej účelom, ktorým je priznanie práva na rodičovskú dovolenku rodičom detí, ktoré ešte nedovŕšili určitý vek. Na základe tejto skutočnosti uvedený členský štát doplnil podmienku na získanie práva na rodičovskú dovolenku stanoveného touto smernicou, ktorú smernica neumožňuje.

49 Ako generálny advokát správne uviedol v bode 73 svojich návrhov, táto analýza neprisudzuje smernici 96/34 spätný účinok. Ide len o bezprostredné uplatnenie tejto smernice na prípady, ktoré nastali pred vznikom jej účinnosti. (pozri v tomto zmysle rozsudok z 29. januára 2002, Pokrzeptowicz-Meyer, C-162/00, Zb. s. I-1049, bod 50).

50 Čo sa týka tvrdenia Luxemburského veľkovojvodstva, podľa ktorého sa nesplnenie povinnosti ukončilo zavedením nového článku 10 šiesteho odseku zákona z roku 1999, treba pripomenúť, že tento článok nepriznáva právo na rodičovskú dovolenku, ale obmedzuje sa na možnosť zamestnávateľa poskytnúť pracovníkovi rodičovskú dovolenku, za týchto podmienok toto ustanovenie neukončilo vyčítané nesplnenie povinnosti.

51 Na základe uvedeného vyplýva, že druhý žalobný dôvod, ktorý Komisia uvádza na podporu svojej žaloby, sa musí tiež považovať za dôvodný.

52 V dôsledku toho treba určiť, že Luxemburské veľkovojvodstvo tým, že stanovilo, že právo na materskú dovolenku alebo na dovolenku z dôvodu osvojenia dieťaťa, ktoré zasahuje do priebehu rodičovskej dovolenky, ju nahrádza a táto rodičovská dovolenka sa teda musí skončiť bez toho, aby rodič mohol odložiť časť rodičovskej dovolenky, ktorú nemohol vyčerpať, a tým, že obmedzilo priznanie práva na

rodičovskú dovolenku na rodičov detí narodených po 31. decembri 1998, alebo konanie o osvojení ktorých sa začalo po tomto dátume, si nesplnilo povinnosti, ktoré mu vyplývajú na základe smernice 96/34.

O trovách

53 Podľa článku 69 ods. 2 rokovacieho poriadku účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže Komisia navrhla zaviazať druhého účastníka konania na náhradu trov konania a Luxemburské veľkovojvodstvo nemalo úspech vo svojich dôvodoch, je preto opodstatnené zaviazať Luxemburské veľkovojvodstvo na náhradu trov konania.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (druhá komora) rozhodol takto:

1. **Luxemburské veľkovojvodstvo tým, že stanovilo, že právo na materskú dovolenku alebo na dovolenku z dôvodu osvojenia dieťaťa, ktorá zasahuje do priebehu rodičovskej dovolenky, ju nahrádza a táto rodičovská dovolenka sa teda musí skončiť bez toho, aby rodič mohol odložiť časť rodičovskej dovolenky, ktorú nemohol vyčerpať, a tým, že obmedzilo priznanie práva na rodičovskú dovolenku na rodičov detí narodených po 31. decembri 1998, alebo konanie o osvojení ktorých sa začalo po tomto dátume, si nesplnilo povinnosti, ktoré mu vyplývajú zo smernice Rady 96/34/ ES z 3. júna 1996 o rámcovej dohode o rodičovskej dovolenke uzavretej medzi UNICE, CEEP a ETUC.**

2. **Luxemburské veľkovojvodstvo je povinné nahradiť trovy konania.**

Podpisy